

καί τριπλά γράμματο σ' όλους μὰ βυριούνται καί νά νά μου ἀπαντήσουν. Εἶνε πεντέξη ἀπ' αὐτοὺς στὴν Ἀθήνα καί δὲ μποροῦν νὰ μαζεφοῦν ἀκόμα— δυὸ μῆνες τώρα — γιὰ νὰ σκεφοῦν τί πρέπει νὰ γένει. Ὁ ἕνας μου γράφει δὲ μπορεῖ νὰ συνεργαστεῖ μὲ τὸν ἄλλον, τοῦ ἄλλου δὲν τοῦ ἀρέσει ἢ παρέα τοῦ τρίτου, γιὰτι τοῦ κοροῖδεψε τὸ ποιήμα του ἢ γιὰτι τοῦ κατηγορήσε τὸ δράμα του στὸ Νουμᾶ. Αὐτὴ ἡ ἀδιαφορία ὄλων, τὸ ἀνακάτωμα τοῦ προσωπικοῦ πάντα λόγου σ' ἕνα γενικὸ σκοπὸ, μου δίνει τὴν εἰκόνα ὄλου τοῦ ρωμέιου. Αὐτοὶ ποὺ σοῦ λέω εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ τονίζουν στὸ Νουμᾶ τὴν ἀνάγκη τοῦ συνδέσμου τῶν δημοτικιστῶν καὶ δημοσιέβου σσιαλιστικὰ ἄρθρα καὶ ποιήματα. Φωνάζουν γιὰ ὄργανωση, μὰ ὅταν ἔρχεται ἕνας καὶ τοῦ λέει ἐλάτε νὰ ὄργανωθοῦμε, βυριούνται. Ἡ ἔλλειψη ὄργανωτικοῦ

πνεύματος θὰ βραδύνει τὴν πρόοδο. Ὡστόσο δὲ θὰ τὴ σταματήσει γιὰ πάντα. Ὅτι ἀναφέρεται κάπου πὼς σὰς εἶπε κάποιος Ἰταλὸς γιὰ τὸ γλωσσικὸ μας ζήτημα. ποὺ δὲ μπορούσατε νὰ τὸ νιώσετε καλά, μπορεῖ νὰ ἐφαρμοστεῖ καὶ στὴ γενικὴ κατὰσταση τοῦ ρωμέικου σήμερα. Μόνο ἱστορικὰ μπορεῖ κανένας νὰ τὴν ἐξηγήσει καὶ τότε ἂν ἀπελιπίζεται ἀπὸ τὸ παρόν, δὲ ἀπελιπίζεται κι ἀπὸ τὸ μέλλον. Τὸ κυριώτερο τοῦ λείπει σήμερα εἶνε τὸ ὁμαδικὸ πνεῦμα καὶ θὰ τὸ ξυπνήσει μόνη ἡ ἀνάγκη. Πότε θ' ἀρθεῖ αὐτὴ ἡ ἀνάγκη, αὐτὸ δὲν εἶνε ζήτημα καλῆς καὶ πατριωτικῆς θέλησης, ὅπως φανταίνεται ὁ φίλος μας Καρκαβίτσας μὰ ζήτημα ἱστορικῆς ἐξέλιξης.

Σὲ φιλω δικός σου

Κώστας

L. FRANK

“Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΛΟΣ, ΤΟ ΕΡΩΤΙΚΟ ΖΕΥΓΑΡΙ

Β'

Φεύγοντας ἔσκησε ἀφηρημένος τὸ φῶς. Τὰ κουφάρια ἀποτελέσανε πάλι μιὰ σκοτεινὴ μάζα.

Ἡ στατιστικὴ τοῦ νεκροσκόπου εἶταν ἀπλούστατη: Στὸ Βερολίνο, μὲ τὰ τρία περίπου ἑκατομμύρια του, αὐτοκτονήσανε, ἐξαιτίας τὸν πόλεμο, τὰ τρία τελευταῖα χρόνια, ὀχτώμισι χιλιάδες ἄνθρωποι. Σ' ὄλη λοιπὸν τὴ Γερμανία, μὲ τὰ ἑβδομήντα της ἑκατομμύρια κατοίκους, θάχουμε ἑκατὸν πενήντα χιλιάδες αὐτοκτονίες... Καὶ πόσοι λιώνουνε σιγὰ σιγὰ, χτικιάζοντας ἀπὸ τὴ λύπη, γιὰ τὸν «ἠρωικὸ θάνατο» τῶν ἰδικῶν τους! Πόσοι τρελλαθήκανε! Πόσοι ἀδιόρθωτοι, ποὺ δοκιμάσανε νὰ σηκώσουν κεφάλι, ρηχτήκανε μὲς στὰ μπουντρούμια! Πόσες ἀλογάριαστες χιλιάδες ἀρρωστήσανε καὶ ψοφήσανε κυριολεκτικὰ ἀπὸ τὴν πείνα!...

Ὁ νεκροσκόπος εἶταν πολὺ μυαλωμένος ἄνθρωπος· στεκότανε μπρὸς στὸ τραπέζι του καὶ ζύγιζε σχολαστικὰ τὴν καθημερινὴ του μερίδα· δὲν τῷχε σκοπὸ νὰ πεθάνει ἀπὸ τὴν πείνα· ἤθελε νὰ ζήσει καὶ νὰ δεῖ τὸ τέλος τοῦ πολέμου· εἶχε τὴν περιέργεια νὰ δεῖ τί θὰ βγεῖ μιὰ μέρα ἀπὸ τὴ δυστυχία καὶ τὸ θάνατο τῶν ἀνθρώπων.

— Τοῦτοι εἶναι οἱ νεκροὶ τῆς ἐσωτερικῆς ζώνης, τοῦ χίντερλανδ, ἴσαμε τώρα ἑκατὸν πενήντα περίπου χιλιάδες αὐτόχειρες στὴ Γερμανία. Ἔτσι, ἂν λογαριάσουμε ὅλα τὰ ἐμπόλεμα κράτη, θάχουμε ἕνα περίπου ἑκατομμύριο αὐτόχειρες. Βάλε τώρα καὶ τὰ δέκα ἑκατομμύρια ποὺ πέσανε στὸ «πεδίο τῆς τι-

μῆς», κ' ἔτσι, ὅλα μαζί, ἔντεκα ἑκατομμύρια νεκροὶ. Βάλε ἄλλα δέκα περίπου ἑκατομμύρια σακάτηδες, ἀχρηστους πιά γιὰ τὴ ζωὴ καὶ ἀνίκανους γιὰ κάθε δουλιὰ. Βάλε πεντακόσια.. ὄχι, ὀχτακόσια... τί λέω; χίλια δισεκατομμύρια μάρκα ἔξοδα, ποὺ θάναγκαστεῖ νὰ πληρώσει ἀπὸ τὴν τσέπη του ὁ ἐργατικὸς πληθυσμὸς... Ἄς βάλω τώρα καὶ τοὺς ψυχικὸς πόνοους ἐκείνων ποὺ θὰ ἐπιζήσουν κ' ἔτσι μου φαίνεται πὼς ἔχω κάθε δίκιο νάμαι περιεργος νὰ δῶ τί θετικὸ ἀποτέλεσμα θὰ βγεῖ ἀπ' ὄλη αὐτὴ τὴ φασαρία!..

Βουτηγμένος ὁ νεκροσκόπος σὲ τέτιες σκέψεις ἔρρηχνε τὴ ματιὰ του στὸ μηχανήμα ποὺ εἶχε πάνω του ἕνα μεγάλο ἤλεκτρικὸ κουδούνι ἀπ' ἔπου ἔβγαине ἕνας σωρὸς σύρματα. Τὰ ἤλεκτρικὰ αὐτὰ σύρματα ἐνώνανε μερικὰ πτώματα μὲ τὸ μηχανήμα. Ὅσοι εἶχανε αὐτοκτονήσει μὲ γκάζι ἢ μὲ φαρμάκι καὶ κείνοι ποὺ εἶχανε αὐτοκτονήσει ἄγνωστο μὲ τί, μένανε τρεῖς μέρες σ' ἐπαφή μὲ τὸ ζυπνητήρι αὐτό. Μὲ τὸν πιὸ ἀνάλαφρο ἀνατιναγμὸ τους, μὲ τὴν πιὸ ἀδιόρατη κίνηση τοῦ δαχτύλου τους, λειτουργοῦσε τὸ κουδούνι.

Ἄρκετὴ ὥρα κάθισε ἀκίνητος ὁ νεκροσκόπος στὸ τραπέζι του μπροστά· μὲς στὴ σιωπὴ ποὺ ἀπλωνότανε στὸ νεκροσκοπεῖο, ἀκουγότανε μοναχὰ ἡ βοῆ ποὺ κάνανε τάνεμιστήρια. Βουτηγμένος σὲ χίλιες σκέψεις ὁ νεκροφύλακας ἔφτασε ἐπιτέλους σὲ κάπιο συμπέρασμα:

— Σ' αὐτόνε τὸν πόλεμο γίνονται τὰ πιὸ φοβερά

ΤΟ ΚΡΙΜΑ

έγκλήματα, κακουργήματα που ακόμα δεν τὰ εἶδε ἢ παγκόσμια ἱστορία· δεν ὑπάρχει καμιά προστυχιά, καμιά ἀδικία, καμιά σατανικότητα που νὰ μὴν ἔχει διαπραχτεῖ τὰ περισσότερα, ξεπερνῶν τὴν ἀνθρώπινη φαντασία. Ἄν καλοσυλλογιστεῖ κανεὶς, εἶναι χυδαῖοι κρεμανταλάδες καὶ παλιανθρώποι ἔσοι μένουν ἀδιάφοροι μπρὸς σ' αὐτὰ τὰ διαβολοκαμώματα, ἔσοι δὲν αὐτοχτονοῦνε, ἔσοι δὲν τρελαίνονται· ἕνας τίμιος ἄνθρωπος, ἕνας ἀληθινὸς ἄνθρωπος, δὲ σηκώνει μιὰ ζωὴ στὴν ἐποία γίνονται τόσα καὶ τέτια, που τὰ θεωροῦνε κίβλας γιὰ «ἡρωϊσμούς»,... Ἄνάμεσα στὶς ἑκατὸ πνήντα χιλιάδες αὐτόχειρες τοῦ πολέμου, εἶτανε — καὶ στὸ φρενοκομεῖο καὶ στὶς φυλακὲς βρίσκονται ἀκόμα — οἱ πιδὶ τίμιοι, οἱ πιδὶ εὐγενεῖς ἄνθρωποι τοῦ Γερμανικοῦ λαοῦ...

Ἐάφνου ἀκούστηκε νὰ κουνουρίζει τὸ κουνουρὶ τοῦ Χάρου.

—Κάποιος ζωντάνεψε !

Ὁ νεκροσκόπος ξεπετάχτηκε ἀπὸ τὴν κάμαρά του στὴν αἴθουσα τῶν νεκρῶν.

Μὲ ἄλλη τὴν ἐπιστημονικὴ του κοσμοθεωρία που τοῦ σφύριζε πῶς οἱ πεθαμένοι εἶναι πεθαμένοι καὶ οἱ ζωντανοὶ εἶναι ζωντανοί, στάθηκε ξυλιασμένος ἀπὸ τὴν τρομάρα βλέποντας τὸ φιλόσοφο καὶ τὴν ἐργατοπούλα νὰ κἀθονται κ' οἱ δύο τους ἔρθιοι στὴς μπάγκους τους.

Τὸ μεγάλο κουνουρὶ τοῦ Χάρου δὲν ἔπαψε νὰ κουνουράει.

Ἐνα ἀλαφρὸ ἀλαφρὸ χαμόγελο, σὰ νὰν τὸχε φέρει μαζί του ἀπὸ τὸν Ἄδη, εἶτανε ἀπλωμένο στὰ μισόκλειστα ματόφυλλα τοῦ φιλόσοφου.

Ἡ ἀσπρομάγουλη ἐργατοπούλα δὲν εἶχε ἀκόμα καλὰ καλὰ συνέρθη.

— Βαθιά... κανονικά βαθιά... ἢ εἰσπνεή καὶ ἢ ἐκπνεή σας !... παρακαλοῦσε ὁ νεκροσκόπος στρην φογυρίζοντας τὸ λαστὸ τοῦ μηχανήματος.

Τὰ τρία μεγάλα ὀριζόντια ἀνεμιστήρια ἀκκομπανιάρανε τὴν ἀναπνοὴ τῶν δύο Λαζάρων, που τοὺς τριγυρίζανε χλωμαί, μελανιασμένοι, κουλουριασμένοι, ματωμένοι, σιωπηλοὶ καὶ ἔλωτθιδίου ἀδιάφοροι οἱ ἄλλοι δεκαοχτώ, που δὲ θέλανε νὰ ξαναξυπνήσουν, ὅπως περιτριγυρίζουνε στὸ Μέτωπο οἱ ἡρωϊκὰ πεσμένοι τοὺς ἄλλους συντρόφους τους που καταγίνονται ἀκόμα μὲ τὸ μακελεῖο.

Ὁ φιλόσοφος εἶχε πάρει δρόμο στοὺς συλλογισμοὺς του :

— Μὲ εἶχανε καλέσει στὸ στρατὸ καὶ συνεπὴς στὸν ἑαυτὸ μου, καθὼς εἴμουνα πάντα, αὐτοχτόνησα καὶ βρέθηκα... πεθαμένος στὸ νεκροσκοπεῖο. Αὐτὸ βέβαια θὰ μὲ ὠφελήσει πολὺ, γιατί τώρα θὰ μ' ἀφίσουν ἡσυχά. Χωρὶς ἄλλο, δὲ θὰ ἐνοχλήσουν πιὰ ἕναν ἄνθρωπο που ἀνέστη ἐκ νεκρῶν. Δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ ξαναστεῖλουν ἕνα τόσο συνεπὴ ἄνθρωπο στὸ στρατόνα γιὰ νὰν τονὲ χρησιμοποιήσουνε ὅστε-

ρα στὸ Μέτωπο γιὰ χασάπη. Καὶ τὸ Χριστό, μιὰ φορὰ που πέθανε καὶ ἀναστήθηκε πάλι, δὲν τὸν ξανασταυρώσανε.

Τὸ ἀδιόρατο χαμόγελο τῆς εὐχαρίστησης εἶταν ἀκόμη ἀπλωμένο στὰ μισόκλειστα ματόφυλλά του.

Εἰσπνεόντας τὸ ὄξυγόνο καὶ ὑπακούοντας στὶς διαταγὲς τοῦ νεκροσκόπου, σὰν ὑπάκουο καλὸ παιδί, καθότανε μὲ τὴ φαντασία του πάλι στὸ γραφεῖο του που ἢ ἐπίπλωσὴ του εἶτανε τόσο ἀντίθετη μὲ τὴν ἐπίπλωσὴ τοῦ στρατόνα.

— Πάρτε τὴν ἀναπνεή σας βαθιά... κανονικά !

Ὁ νεκροσκόπος ἔπαψε νὰ στρηνφογυρίζε τὸ μηχανήμα κ' ἔτρεξε στὴν κάμαρά του γιὰ νὰ βράσει στοὺς δύο ξαναζωντανεμένους ἕνα ἀλαφρὸ τσάι.

Τὸ κουνουρὶ τοῦ Χάρου δὲν τὸ ἐνοσοῦσε νὰ σταματήσει.

Ἡ ἐργατοπούλα, βλέποντας τίς γαλάζιες γλώσσες τῶν κρεμασμένων, τὸν πνιγμένο μὲ τὴν πρησμένη κοιλιά, τὸ σωρὸ ματωμένες σάρκες, ἄντερα καὶ κόκκαλα, τόσο τρόμαξε ὥστε ξανάπεσε πίσω στὸν μπάγκο, καὶ σὰ νὰ ζητοῦσε βοήθεια, ἔστριψε τὸ κορμὶ τῆς ἀριστερά, κατὰ τὸ φιλόσοφο. Καὶ οἱ δύο τους περιτριγυρισμένοι ἀπὸ τὸ θάνατο, δώσανε ὁ ἕνας στὸν ἄλλον τὸ χέρι καὶ μείνανε γι' ἀρκετὴ ὥρα βυθισμένοι σὲ λογῆς συλλογισμούς, γεμάτους περιφρόνηση καὶ μῖσος γιὰ τὰ αἰσχρὰ, τὴ φρίκη καὶ τὴν παραφροσύνῃ τῆς ἀνθρωπότητος.

Ὁ ξαναζωντανεμένος ἀπὸ τὸν κάτω τὸ ἀσκή. Σὰ φιλόσοφος ἀπένταρος, εἶχε συνειδητοῖ νὰ βαστάει ὑπομονετικὰ κάθε εἶδος δυστυχία. Πάρατηροῦσε προσεχτικὰ τὴν ἐμοϊπάθη συντροφισιά του, που εἶχε ἀκόμη τὸ ἀσκή μὲ τὸξυγόνο στὸ στόμα : Εἶτανε μιὰ ἀπὸ κείνες τίς ὑπομονετικὲς, λίγο περασμένες στὰ χρόνια, κοπέλες, που μὲ ἑκατὸν εἴκοσι μάρκα τὸ μῆνα δουλεύουν ἀκούραστα γιὰ τίς πιὸ εὐτυχισμένες ἀδερφὲς τῆς ἀστικῆς κοινωνίας καὶ που ἀπὸ τίς μικρὲς οἰκονομίες τους κάνουν τὴν προίκα τους—φέτος τρία ποκάμισα, τοῦ χρόνου τὸ κρεβάτι, ἀργότερα τὰ καλύματα καὶ τὰ στρώματα, ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ καμένα μπακιρικὰ γιὰ τὴν κουζίνα— ὥσπου ἐπιτέλους, εἶταν πιὰ ἔχει περάσει ἢ κάθε λαχτάρα, ἀκολουθῶνε τὸν ἀρραβωνιαστικὸ, δεμένες μαζί του σὲ μιὰ ὄχι καὶ καλύτερη ζωὴ. Τὸ γουδί τὸ γουδοχέρι.

Ἐκείνης τὴν ἀρραβωνιαστικὸν τὸν εἶχε φάει ὁ πόλεμος.

— Ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς τιμῆς ! Γιὰ τὴν κοσμοκρατορία τῆς Γερμανίας ! Γιὰ τὸν Κάιζερ ! Γιὰ τὴν Αὐτοκρατορία καὶ γιὰ τίς μετοχὲς τῶν μεταλλείων καὶ τῶν σιδηροδρόμων ! συλλογίζετανε ὁ νεκροσκόπος.

Καὶ ὁ φιλόσοφος σκεφτότανε :

— Δυὸ συναπαντιοῦνται, γνωρίζονται, καὶ παντρεύονται, δίχως νὰ καλοξάιρει ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Κι ὅταν πεθαίνει ὁ ἕνας, ἀκόμα δὲν ἔχει καλομάθει μὲ ποιὸν εἶτανε παντρεμένος. Γιατί ὁ καθένας σ' ἄλλη

του τῆ ζωῆ κάνει ὅ,τι μπορέσει γιὰ νὰ μὴ μάθει πῶς και ποιὸς εἶτανε ὁ ἴδιος. Πῶς λοιπὸν νὰ καταλάβει ποιὸς εἶναι ὁ ἄλλος ;... Ὅταν ἕμως δυὸ ἄνθρωποι βρῆσκονται κατατόχη μαζὶ πεθαμένοι στὸ νεκροσκοποιο και μαζὶ ξαναζωντανεμένοι, νὰ πούμε, ξαναγεννιῶνται ἀπὸ τὸ χάος...

Ὁ φιλόσοφος κοίταζε τὸ καλοριφέρ, τὴ συσκευὴ γιὰ τὸ ζέσταμα τοῦ νεροῦ, μὲ τὶς νικελένιες κάνουλες και τὴ μεγάλη ἀσπρη λεκάνη ἀποκάτω :

— Τέτια λούσα δὲν τᾶχω ἐπίτι μου !...

Ὁ νεκροσκοπὸς ξανάρθε φέρνοντας τὸ τσάι.

— Γιατί πάψατε νὰ εἰσπνέετε ;

Ὁ φιλόσοφος τὸν ἀντίσκοψε :

— Γιατί ἔχετε δῶ τοῦτο τὸ καλοριφέρ, ἀφοῦ πρῶτος ἕρος εἶναι ἔλα δῶ μέσα νὰ μένουνε νωπὶ ;

— Ἔνα ἐλαφρούτσικο τσάι... Ἄνάγκη νὰ τὸ πιείτε δίχως ζάχαρη... Ἄ δὲν μποροῦσα τίς ψυχρὲς μέρες τοῦ χειμῶνα νὰ κρατήσω τὴ θερμοκρασία ἕνα βᾶθμὸ τουλάχιστο πάνω ἀπὸ τὸ μηδενικὸ, θάμουν ὑποχρεωμένος κείνους ποὺ πνιγόντανε στὸ ποτάμι και εἶτανε καταμουσκεμένοι νὴν τοῦς ξεκολῶ κάθε τόσο ἀπὸ τὸν μπάγκο, γιατί τὸ νερὸ παγώνει, ἔταν ἢ θερμοκρασία εἶναι κάτω ἀπὸ τὸ μηδενικὸ...

— Μὰ τὴν ἀλήθεια, ἔλα τὰ σκεπτήκατε καλά. Ἐδῶ τουλάχιστο τίποτε δὲ λείπει... Τί λέτε ;

— Ναί, ἐδῶ εἶναι ἔλα ἐντάξει... Ἡ διοργάνωση γιὰ τοὺς νεκροὺς εἶναι σὲ μᾶς ἀφεγάδιαστη... Μὰ και ἡ ὀργάνωση γιὰ τὸ θάνατο τῶν μαζῶν, εἶναι, και πρέπει νὰ τὸ παραδεχτοῦμε, ἀφεγάδιαστη κι αὐτή...

— Ὡστε και λόγου σου εἶσαι κατὰ τοῦ πολέμου ;

Ὁ φιλόσοφος παρατηροῦσε τοὺς δεκαοχτῶ αὐτὸ χεῖρες, ποὺ μὲ τίς μακριὲς τῆς γλώσσες και τὰ ὠχρά

τους μοῦτρα διαμαρτυρόντανε κατὰ τοῦ πολέμου.

— Αὐτὸ τὸ νεκροσκοπεῖο εἶναι ἕνα ἀληθινὸ ἀντι-μιλιταριστικὸ καταφύγιο ! εἶπε και κατέβηκε ἀπὸ τὸν μπάγκο του.

Ἡ κοπέλλα εἶχε τὸ ἀσκι ἀκόμη στὸ στόμα και φαίνότανε σὰν ἕνα παιδάκι ποὺ παίζει μὲ μιὰ μικρὴ τρουμπέτα.

— Περισσότερο ἀπ' ἔλες τίς στενοχώριες ποὺ πέ-ρασε στὴ ζωὴ τῆς και ἀπὸ τὴν ἀπόπειρά τῆς ἀκόμα νὰ σκοτωθεῖ, μὲ συγκινούνε οἱ δαντέλλες παῦχει στὸ λαιμὸ τῆς : αὐτὴ ἢ συμαζεμένη ἀποτυχημένη προσπάθεια νὰ φαίνεται ὁμορφὴ !... συλλογιζότανε ὁ φιλόσοφος.

(Στῆλο φύλλο τὸ 1' μέρος).

ALEX. STEINMETZ

ΚΥΠΑΡΙΣΙΑ

Ὁ κυπαρίσια ἔσεις σκιερὰ, ποὺ ὑψώνεστε
Λιτὰ ἔτσι, ἀμάργα, στὸ γύρισμα τοῦ δρόμου,
Πῶς ὁ σιγαλινὸς ρυθμὸς σας, τὸ κλειστὸ
Ἔρχεται και χτυπᾶ παράθυρό μου !
Κι ὅταν θολὴ ἀργοστάζει ἢ ἄρην τοῦ βραδιοῦ,
Κι ἰσκιώνει τ' ἄνανθα, τὰ βάρυπνα κλαδιά σας,
Μέσα στ' ἀπόηχο τοῦ σβυσμένου τραγουδιοῦ
Θρηνώ κ' ἐγὼ μαζὺ τὴ μοναξιά σας !

Σμύρνη 1922

ΚΥΡΟΣ ΔΑΝΕΖΟΣ

ΤΟ ΚΡΙΜΑ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

«Τὸ βιβλίο τῶν Νέων Σμύρνης»

— Τυπωμένος στὴ Σμύρνη, κυκλοφόρησε ἕνας πολυσέλιδος τόμος, ὅπου συγκεντρώνεται διαλεχτὴ φιλολογικὴ ἐργασία, ἀπὸ ὅλους τοὺς λογίους τῆς Ἰωνίας. Ἡ συντροφιά τῶν «Νέων» ἐργάζεται μὲ πολλὴ ἐπιμέλεια και φροντίδα γιὰ νὰ βοηθήσει τὴν προκοπὴν στὰ νεοελληνικὰ γράμματα. Ἐνίσωσε τὴ σημαντικὴ σημασία ποὺ ἔχει ὁ Δημοτικισμὸς στὴν πνευματικὴ μας ἀναγέννηση, και γιὰ τοῦτο ἢ συντροφιά κοιτᾶ μὲ σταθερὸ χέρι τὴν ἐπαναστατικὴν σημαία. Ὁ «Νουμάς» ποὺ βλέπει ἔτσι νὰ καρπίζουνε οἱ ἄγωνες του, μέσα στὴν ψυχὴ τῆς νιότης, δὲν μπορεῖ παρά νὰ εἶναι περήφανος γι' αὐτό.

Τὸ νέο ρομάντζο τοῦ κ. Ἀνθέμη.

— Ἀπὸ τὸ ἐρχόμενο φύλλο τοῦ «Νουμά» ἀρχίζει νὰ δημοσιεύεται καινούριο πρωτότυπο ἑλληνικὸ ρομάντζο, γραμμένο ἀπὸ τὸ διαλεχτὸ συνεργάτη μας κ. Μήτισο Ἀνθέμη, μ' ἐπιγραφὴν «Τὸ Κριμα». Ὁ Ἀνθέμης γνωστὸς ἴσαμε τὴν ὥρα, γιὰ διηγηματογράφος ποὺ τιμᾶ τὰ νεοελληνικὰ γράμματα, μ' ἔργα σὰν τὴ «Λιλή» και ἄλλα, — ἐγραψε τελευταῖα ἔργο συνθετικώτερο, ρομάντζο μὲ ἀληθινὴν πνοή, ὅπου βρῆκε ὅλη τὴν εὐκαιρίαν νὰ ξετυλίξει τὰ σημαντικὰ του χαρίσματα, σὲ σελίδες ποὺ θ' ἀπολάφουνε γιὰ κάμποσα φύλλα οἱ ἀναγνώστες τοῦ «Νουμά».

Φιλολογικῆ; ὁμιλίαι: «Ὁ Παλαμῆς»,

— Στις 21 τοῦ Ἀπριλίου ἡμέρα Πέμπτη ὥρα 8.